

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał: dla odbierających w samym Lwowie 4 ar. 42 kr., na pocztamtce lwowskim 6 ar. 42 kr., na wszelkich innych pocztamtach 6 ar. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi 4 wa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płać się od wiersza w półkolonce (drukem garnoni) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płać się wedle tego ile na swycyjski druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcyjja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Sobota

N^{ro} 80.

9. lipca 1842.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Tarnowa.

Wiadomości zagraniczne: Hiszpanija: Oświadczenie generała Rodil o zamiarach nowego gabinetu. — Jenerał Urbistondo. — Katalonija niepokojona bandami Karlistowskiemi. — Zdanie o nowych ministrach.

Anglija: Wniosek lorda Clarendon. — Rozprawy nad bilem o ubogich odroczone. — P. Baillie żąda wyjaśnień o wojnie z Afganami.

Francyja: Rozporządzenie królewskie o cie od przędzy i wyrobów lnianych. — PP. St. Aulaire i Barante w Paryżu. — Wybory. — Z Algieru.

Belgija: P. Pareut niewinnym uznany.

Nowiny Lwowskie.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Targ na wełnę we Lwowie. — Zaleszczyki.

Zaćmienie słońca dnia 8go lipca r. b. we Lwowie uważane.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Z Tarnowa.

D. 5. maja r. b. obchodzono tu pięćdziesiątą rocznicę przepędzonego z chlubą kapłaństwa JW. ks. Fukiera Inulata i proboszcza kapituły tutejszj. Ten piękny obrzęd odbył się w asystencyi zebranego duchowieństwa i licznie zgromadzonego ludu.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Z Madrytu d. 19. czerwca. *Gaceta* z dnia dzisiejszego zawiera artykuł zbijający pogłoskę, podług której nowy gabinet ma mieć zamiar ogłosić bankructwo krajowe. Artykuł ten opiewa tak: »Pogłoska ta, jeźliby dla upowszechnienia jęj zadała sobie pracę złośli-

wość, nie zasługiwałaby na inną odpowiedź, jak tylko na milezącą wzgardę; atoli dla uspokojenia umysłów jesteśmy upoważnieni oświadczyć, że ani minister skarbu, ani rząd nie dał najmniejszego powodu do tak haniebnj niedorzeczności. Jakiemkolwiek być mogą reformy, które wprowadzić zamierzają dla polepszenia losu osób płaćących podatki lub wierzycieli krajowych, przecież ani ministrowi finansów, ani też któremu z jego kolegów nie przyszło na myśl, proponować Korteżom środek, który się ani z moralnością ani też z publiczną przyzwoitością zgadza.«

Stojący tu załogą pułk huzarów, którego naczelnikiem przedtem był *Espartero*, a potem *Don Diego Leon*, otrzymał nagle onegdaj po południu rozkaz do pochodu, i zaraz potem odszedł do Guadalajara. Ponieważ wojsko to stanowiło konwoj Królowej, więc ta musiała zaniechać zwyczajnej swj przejazdki. Rozporządzenie to naprowadza na różne domysły.

Podług dziennika *El Peninsular* jenerał *Rodil* ma mieć zamiar rozwiązać Kortezy.

Dzisiejszego wieczora deputowani koalicyi odbędą zgromadzenie.

Wczoraj, jako w rocznicę konstytucyi z roku 1837 odbyty przegląd wojska nie bardzo był świetny i miasto było słabo uiluminowane. Hotel poselstwa angielskiego był oświetlony; ale sprawujący interesa francuzkie demonstracyi tego rodzaju zaniechał.

— dnia 20go czerwca. Prezydent rady, pan *Rodil*, na dzisiejszém posiedzeniu izby deputowanych oświadczył się o zamiarach nowego gabinetu w ten sposób:

»Moi Panowie! Nowe ministeryjum z-ideyfikowane z konstytucyją z r. 1837 i z pamiećnemi, odezwą wrześnieową wywołanemi zdarzeniami, jak dawniej te zasady wyznawało, tak i teraz do nich przychylić się postanowiło, gdyż one zawsze w tych Korteżach bronione były, a mianowicie: *Narodowa niepodległość*,

prawność, sprawiedliwość, publiczny porządek, oszczędność i ile możności *szybki postęp* w drodze *reformy*. Oto są zasady nowego ministerjum, które się spodziewa, iż do urzeczywistnienia tych zasad, ciało prawodawcze i patryjotyzm wszystkich Hiszpanów pomocną mu poda rękę.

W głębokim milczeniu przyjęto tę przemowę.

Koalicja postanowiła komisję, która ma czuwać nad pomocnymi środkami do wykonania jej zamiarów.

Powiodło się rządowi odkryć związki wychodźców hiszpańskich przebywających w Francji, z malkontentami w Hiszpanii. Emisariusze rządu hiszpańskiego ujęli dla siebie służącego generała Urbistondo, który jak wiadomo, był na stronie Don Carlosa, należał do zamachu O'Donnella, a później za przyzwoleniem rządu francuzkiego osiadł niedaleko miasta Bordeaux. Sługa ten targnął się na życie swego pana, a gdy mu się nie udało zamordować generała Urbistondo, umknął czemprowadź zabrawszy z sobą jego papiéry. Takowe miały się dostać w ręce hiszpańskiego konzula. Wiele osób ma być przez nie skompromitowanych.

Katalonija zostaje w opłakanym stanie. Karlistowskie bandy sieją postrach po całej prowincji. Filipe dowódca tych band, zjednywa sobie coraz więcej stronników, gdyż zabrania bogaczom majątek, rozdziela po między uboższą klasę ludu, a żołnierzy, którzy się wjeńce dostają, obdarza wolnością.

Z Paryża dnia 28go czerwca donoszą. Z Madrytu nadeszła następująca depesza telegraficzna: »Prezydent rady przełożył dnia 20. b. m. Kortezom program gabinetu, który oznajmia, że odezwę z miesiąca grudnia utrzymać zamysła, a przeciw zdaniu o bankructwie krajowem zupełnie protestuje. Ministerjum wydało rozkaz do utlumienia rozruchu w Katalonii. Na posiedzeniu kortezów nie było ani wniosku ani głosowania.

Zdanie o nowych ministrach: Rodil prezydent rady i minister finansów, bez wszelkiego talentu odznacza się tylko niepohamowaną żądzą sławy i dwuznacznym charakterem. W dogodzeniu chęciom i zachceniom swoim nie zważa na środki, bądź one są godziwe lub nie. Nie posiada przytomności umysłu, bystrzej przenikliwości, a wiadomości nie ma prawie żadnych. Hrabia Almodovar, minister spraw wewnętrznych w żądzy sławy i honoru nie ustępuje bynajmniej pan Rodil, posiada tylko lepszą edukację, i delikatne obchodzenie się; zresztą ani do tańca,

ani do rożaćca. Capaz minister marynarki, bez talentu wprawdzie, ale i bez żądzy sławy, wywiczony w szkole doświadczenia, dochrapał się niejednego wyższego urzędu, zna bowiem gruntownie sztukę kierowania się w świecie. Dobroć jego serca znaną dobrze znana. Wszakże to on przechylił szalę śmierci, która była zawieszona nad Dyjegaem Leonem. Wiadomo, że w trybunale, który sądził Dyjega Leona, przewodzący chrystynistowskiego powstania, głosy sędziów podzieliły się w zdaniu; połowa uwalniała Dyjega od kary, druga zaś połowa sędziów wyrzekła karę śmierci. Prezydujący natenczas Capaz głosował za karą śmierci i rozstrzygnął los szlachetnego Hiszpana. Jest on wprawdzie marynarzem, ale raz tylko wachał proch, jednakże i wtedy podał tył utraciwszy okręt. Calatrava, minister osad jest przedsiębiorczy, ognisty, ale zresztą także nie wynajdzie prochu. Będąc sekretarzem przy ministerjum wszystko poprzewracał do góry nogami. W zawodzie finansowym złożył świetne dowody swojej niezdatności. Liweranci patrzą krzywo na to, że on zasiada w ministerjum, ale to mniejsza, znajdzie on sposoby ugłaskania ich. Nie taki diabeł straszny, jak go malują. Torreo Solano minister spraw wewnętrznych, głowa ograniczona, przytém niemoralny w najwyższym stopniu, będzie także skubać kraj; wszakże już dawniej frymarczył rozdawaniem urzędów. Zumalacarrégi, minister sprawiedliwości i ulaskawienia, jedyny pomiędzy ministrami charakter prawy, chociaż uparty. Jakiż z tego rezultat? Oto ministerjum bez barwy politycznej, nie mające większości w izbie, pozbawione wszelkiej pomocy, czyliż zdoła rozwinąć z siebie życie, którego nie ma? Nie ma po temu nadziei!

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu dnia 23. czerwca. Na onegdajszym posiedzeniu izby wyższej lord Clarendon wniósł prośbę od 600 mieszkańców wyspy Cap, aby tamtejszą formę rządu choć w części do instytucji ojczystego kraju zbliżono. Lord Ripon zrobił uwagę, iżby bardzo trudno było zaprowadzić system repren-tacyjny między ludnością tak różnego pochodzenia i tak sprzecznych obyczajów, z jakiej się składa 180,000 mieszkańców téjże wyspy. Lord Brougham podzielał to zdanie, lord Howick zaś utrzymywał, że kolonija ma prawo żądać konstytucji. — Z dziennej porządku nastąpiło trzecie odczytanie bilu dotyczącego się podatku dochodowego. Lord Clau-

ricarde wniósł jako poprawkę, aby pomieniony bil aż w trzech miesiącach odczytano. Po kilku rozprawach poprawkę tę, przeciw której imieniem rządu powstał lord Ripon, 99 głosami przeciw 21 odrzucono, poczem bil po raz trzeci odczytano i przyjęto.

Przeciw wciskaniu się nienależących osób do pałacu bukinghamskiego, użyto teraz tak ze strony policyi, jako też od przelożonych pałacu jak najostrzejszych środków przeczności. Każdej nocy liczny oddział policyi pełni służbę wewnątrz pałacu i odbywa patrole pomiędzy kolumnami, po kurytarzach i t. d. W dzień oprócz komisarza policyi pełniącego służbę, stoi drugi komisarz w ubiorze cywilnym przy głównym wnijsciu na straży, dla uważania na każdego, który wchodzi i wychodzi z pałacu.

Słychać, że gabinet oświadczył się przeciw zamianie kary śmierci, wydanej na Johna Francis. Dnia 4. lipca stanie się więc za-
dość sprawiedliwości.

Na jednem z posiedzeń izby niższej wytoczył p. Baillie sprawę o wojnie w Afganistanie. Te przemówił słowa: Dziwnem jest zaiste zdarzenie, że w tymże samym prawie czasie trzy mocarstwa w taką samą niemal walkę się zapuścili, i że tenże sam prawie los wszystkie trzy mocarstwa spotkał. Wojenne usiłowania Rosyjan złamały się o waleczność i chrobrą dłoń Czerkasów; śmiałość i odwaga Francuzów nie pokonały dzielnych synów puszczy, fanatyzm Arabów ubiecał Francuzów w zwycięztwie. I my strawiliśmy nadaremnie całą naszą siłę zbrojną w Indyjach przeciw Afganom; to waleczne, z lwią odwagą o niepodległość walezące plemię zniweczyło nasze wojenne zapędy. Niepodobna, abyśmy z tej bezwownej walki zwycięzko wyszli; przestrzeń, która nas przedziela od naszych ziomeków w Indyjach, nie daje nam systemu wojennego rozwinać w całej rozciągłości. Gdy więc nie ma nadziei, aby to nieroztropne zapuszczenie się w tak niebezpieczną walkę było dla naszego kraju zbawienne, sądzę moim obowiązkiem, żądać usprawiedliwienia za tyle strumieni krwi, którą nasi bracia na obcej ziemi przelali, i za tyle sum, które strwoniono. Te trzy pytania niech mi będzie wolno uczynić: Czyli przed rozpoczęciem wojny z Afganami wezwano porady osób, obeznanych z stosunkami Indyjów i Afganistanu, których wyrok w tej sprawie jest rozstrzygającym; powtóre: czyli zdanie tych osób z taką przyjęto uwagą i poszanowaniem, na jakie zasługuje; potrzeci: ażali wezwano w tej sprawie porady ludzi, którzy

w jakimkolwiek względzie mogli dać wyjaśnienie. — Sir Henry Fane, były natenczas dowódca wojsk w Indyjach Wschodnich, odradzał od wojennych kroków, gdyż takowe byłyby niepolityczne i niesprawiedliwe. Także Alexander Burnes największa powaga w sprawach, w których chodzi o Azyję Środkową, nazywał usiłowania nasze, aby Schacha Schudszę na tron wynieść, bezwownym i nieroztropnym krokiem, gdyż przez to Rosyjanie, Persowie lub inne jakie nieprzyjazne Anglii mocarstwo uzyskalyby wpływ w Afganistanie, i wyrugowały nas z tamtych okolic. Ale te uwagi i przedstawienia nie były przyjęte przez gubernatora Indyjów Wschodnich, lorda Aucklanda, który usłuchał głosu osób, nie mogących w tej sprawie wyrokować. Ci mianowicie przedstawiali gubernatorowi, że dynastyja Baruksies, siedząca na tronie Afganów, na których czele stoi Dost Mohamed, jest nieprzyjazną Wielkiej Brytanii, że na ich przymierzu z nami nie można polegać, i że jedynym środkiem zapobieżenia ich zdradzie jest: Dost Mohameda stracić z tronu, a z nim całą dynastyję pozbawić praw do korony. W skutek tych plonnych uwag posłano wojsko angielskie do Afganistanu; o 1000 mil angielskich od rodzionj ziemi wśród fanatycznego ludu, który za niepodległość ostatnią kroplę krwi poświęca, miało wojsko z nieprzebytymi waleczymi trudnościami i znalazło tamże swój grób. Zważywszy wszystko, co zaszło, nie można całego postępowania w tej sprawie nie nazwać dziecinnym, nieroztropnym. Trudno uwierzyć, aby mąż znany z wojennych czynów był tego planu autorem. Nie chcę bynajmniej obwiniać lorda Aucklanda. Nie ogłoszono dotąd wszystkich dokumentów w tej mierze; być może, że te usprawiedliwią lorda Aucklanda, przynajmniej uchylą od niego osobistą odpowiedzialność. Dotychczas brakuje pomiędzy dokumentami kilka listów Alexandra Burnes, któreby na tę sprawę niejaki rzuciły światło. W tych listach donosi Alexander Burnes, że Dost Mohamed pragnie jak najgoręcej ścisłego sojuszu z nami, i że wszelkie propozycyje, czynione mu przez agentów rossyjskich i perskich z oburzeniem odrzuca. Alexander Burnes pisze, że go Afganowie najprzyjaźniej przyjęli i że się z najprzychylniejszymi uczuciami dla Anglii oświadczyli. Ubolewać wypada, że zerwano ogniwa, które nas łączyły z tym dzielnym narodem. Żądamy wyjaśnienia całego toku tej sprawy i przelożenia dokumentów, któreby nieodbitą potrzebę owęj

wojny dowodziły. Rzecz ta jest bowiem wielkiej wagi; nie tylko żeśmy utracili wpływ w Afganistanie, ale nadto utraciliśmy do téj chwili 15 milionów funt. szterl., którato suma przy obecnym stanie finansów i tak nadwątlonym naszym kredytem jeszcze bardziej zachwiała.

Francya.

Na dniu 27. czerwca ogłoszono w *Moniteur* królewskie rozporządzenie względem podwyższenia cła wchodowego od zagranicznej lnianej przędzy i wyrobów.

Z Paryża dnia 27. czerwca. Hrabia St. Aulaire, francuzki ambasador przy dworze londyńskim, i baron Barante, francuzki ambasador przy dworze petersburskim, przybyli tu wczoraj z Londynu. Przyjazd pana Barante do naszego miasta zdziwił nas niepomną, myślano bowiem, że podczas urlopu p. St. Aulaire zabawi w Londynie.

— dnia 28. czerwca. Gwarzą wprawdzie niemało po dzieńnikach; ruch niezwykle daje się wszędzie spostrzegać, ale wpatrzywszy się bliżej, widzimy, że opinija publiczna jest w letargu, że nie może zająć stanowiska, któreby odpowiadało obecnemu porządkowi rzeczy. Wszystkie te kwestyje, które w programach wyborowych okrzykiwano, jako to: rozszerzenie prawa wyborów, wykluczenie urzędników z izby, nadanie prawa bierniej obieralności osobom celującym nauką (*capacité*), to wszystko ma tak małą praktyczną wartość, że nie zdoła nawet gorącego Francuza zapalić. Wszystko już się zużyło. Nie masz twórczych pomysłów, któreby jak iskra elektryczna kraj przebiegały. Teraźniejszość nie zaspakaja nikogo, a przyszłość nie wiele obiecuje. Francya potrzebuje nowéj politycznej wiary; odrodzenie publicznego ducha potrzebuje nowéj podniety.

Téj nocy miano w Vincennes strzelać na próbę z nowo-wynalezionych dział, które się *amorces fulminantes* zowią. Wynalazek ten ma zupełną zdziałać rewolucyję w dotychczasowym systemie nabijania i strzelania z dział. Z tego powodu umieszczono w dzisiejszym numerze dzieńnika *Moniteur Universell* przestrożę, aby bez obawy sobie smaczno zasypiano. Huk dział niech nie płoszy mieszkańców z słodkich objęć Morfeja.

Rząd ogłasza następującą depezę telegraficzną z Algieru z dnia 15. czerwca: „W skutek ostatniej ku Atlasowi przedsięwziętej wyprawy poddały się pokolenia Beni-Sala, Muzaja, Beni-Messaud, Sumata, Beni-Merad,

Chenca i wszyscy Hajdutowie. Dywizya oranaska jest w drodze dla spuszczenia się z Dscheliffu; dywizya algierska podzielona na trzy kolumny, wyruszy niebawem.

Belgija.

Z Bruxelli dnia 23. czerwca. Sąd policyi poprawczej w Bruxelli na dzisiejszem posiedzeniu uznał niewinnym Parenta, którego o sprzeciwianie się agentom rządowej władzy oskarżono.

Nowiny lwowskie.

Co do festynu na dochód pogorzalców Rzeszowa, który się ma odbyć jutro t. j. dnia 10. b. m. w ogrodzie pojezuickim, Wydano następującą odezwę do mieszkańców Lwowa:

„Jak już zapewne wiadomo, okropny pożar wybuchł w nocy z dnia 26go na 27my z. m., zamienił w perzynę wielką część miasta obwodowego Rzeszowa, zamieszkałą najwięcej przez rzemieślników i osoby zarobkowości oddane.

Przeszło sto pięćdziesiąt domów wraz z przyległymi zabudowaniami poszło na łup ognia, a wynikła ztąd szkoda dochodzić może do 300,000 zr. m. k.

Ale, jeżeli wyrażona tu w liczbach strata całego mienia jest wielka, nieszczęście to w swoich moralnych skutkach staje się tém większe, a nawet niewypowiedziane: oto do 3000 ludzi pozbawionych przytułku, pożywienia i sposobu dalszego bytu, oddaje się ostatniej rozpacz.

Pomocy tedy, prędkiej i hojnej pomocy koniecznie potrzeba.

Jeżeli ten i ów ślachetny przyjaciel ludzkości stara się osobnemi ofiarami ulżyć nędzy, zawsze przecie nie wystarczy to na taki ogrom nieszczęścia; potrzeba koniecznie obliźszego źródła, w którymto celu wezwani zostają ślachetni mieszkańcy Lwowa, którzy zawsze w takich wypadkach dawali dowody gorącego dla bliźnich współczucia.

Festyn na cel dobroczynny, ni-to festyn ludu, którego dochód poświęcony jest temu celowi, podaje każdemu, nawet mniej zamożnemu sposobność przyłożenia się ze swojej strony, i połączenia tym sposobem rozrywki z owém błogiem uczuciem, iż mała kwota pieniędzy, któraby i tak w inny sposób się rozeszła, przyczyni się do usmierzenia najokropniejszej nędzy tysiąca współobywateli.

Ten festyn na cel dobroczynny odbędzie się

w ogrodzie pojezuickim dnia 10go h. m. po południu.

Postarano się o wszystko, co tylko w szlachetnym sposobie rozerwać może umysł, ubawić zmysły. Nasamprzód, aby mieć obraz festynu ludu, urządzona będzie na wchodzie targowica, na której dostanie najrozmaitszych przedmiotów do nabycia; ztąd aleje w girlandy z kwiatów uroczy przystrojone prowadzić będą do rozmaitych placów w ogrodzie, na których ujrzysz popisujących się na przemian kuglarzy z łądzącymi sztukami, skoczków na linie i chodzących na szczydłach z zadziwiającą zgrabnością, atletów nadzwyczajną siłą zdumiewających. Maryjonetki przesuwać będą po przed oczu widzów rozmieszczające sceny z życia, — a strzelanie do kurka, tak jak jest w zwyczajach u ludu, chuśtawki, karuzele i pięcie się na słupy za nagrodę, wszystko to urozmaicać będzie zabawę. Charakterystyczne tańce narodowe — obchody uroczyste, jak np. wesele żydowskie, wesele cygańskie i t. p. przygotowane są ku tém większej uciechu, a po okazałej iluminacji w najrozmaitszych kolorach, odezwią się harmonijne tony muzyki trzech c. k. pułków piechoty tutejszej załogi i pułku huzarów Króla pruskiego, a na zakończenie spalony będzie o pół-nocy piękny fajerwerk.

O jadła i napoje wszelkiego gatunku za najmierniejsze ceny w rozpiętych na ten cel namiotach postarano się; i w ogólności porobiono wszelkie przygotowania, jakie tylko do uciech dnia tego przydać się mogą.

Festyn zaczyna się o godzinie czwartej po południu, a kończy o północy.*

Podczas tegoż festynu, Karol Avellino wraz z swoim towarzystwem, przedstawi w nowo-urządzonej arenie ogrodu pojezuickiego, od godziny 6tej do 8mej, wielkie akrobacyjno - atletyczne widowisko w trzech oddziałach.

Przykład Lwowa budzi w innych miastach obwodowych ducha dobroczynności. I tak w Tarnowie na korzyść pogorzalców Liska dadzą amatorowie koncert dnia 10. lipca — a później koncert drugi na korzyść Rzeszowa. Oby nas podobne wieści dochodziły i z miast innych, a tak wspólne usiłowania zdołałyby prędkiej i skutecznie zaradzić nędzy tylu tysięcy nie-
szczęśliwych rodzin!

W Dodatku do dzisiejszej Gazety na końcu „Doniesień prywatnych“ umieszczony jest 4ty spis osób, które dotąd przyczyniły się do składek dla pogorzalców Rzeszowa.

Teatr polski.

Dawno nie zdarzyło się nam podobnej gry widzieć jak p. Kamiński w sztuce: *Gustaw*. Charakter Ludwika słabo przeprowadzony cały dopiero objawia się w monologu aktu 3go. Ztąd zadanie artysty, wysnuć go i uzupełnić na scenie. Tak to nie raz się dzieje, że niemożny utwór zyskuje pobłażanie publiczności, gdy chwala nie autorowi lecz arty-
stom przynależy. Charakter Ludwika nie mający żadnej prawdy w sobie, potworny aż do ostateczności, odrzę budzi w widzu. W wspomnianym monologu, gdy walka rozpaczy i bojaźni i jakiegoś mieszaniny dziwnych nienaturalnych namiętności aż do najwyższego stopnia były posunięte, i już powinno było nastąpić przesilenie, apatya — autor jakby dla igraszki jeszcze także przechodził inne stadia szalonej walki. Monolog ten najnienaturalniejszy jaki nam przydarzyło się kiedy słyszeć i widzieć, posłużył p. Kamiński do mistrzowskiego rozwinięcia swego talentu. Z taką prawdą i tak plastycznie oddała p. Kamińska myśl autora, iż nieprawdziwość tego charakteru w zupełnym okazała się świetle. Z monologu odgadła tło charakteru i przeprowadziła go w całej sztuce, przeto rola ta miała przynajmniej jakąś basis i nadała tej sztuce, t. j. zbiorowi sentencyj moralnych, wartość sceniczną.

Krakowiaczy i *Gorale* mają historyczne znaczenie. Przekazane nam z epoki stanowczej w naszych dziejach, pod wpływem Hugona utworzone przez Bogusławskiego. Kamiński w tym samym duchu dorobił część drugą. Zgoda i jedność między narodem, jednoplemiennym i spokojne, rozumne, prawdziwie uszczęśliwiające nauczycielstwo ludu, oto główne typy tego narodowego poematu. Sami autorowie Bogusławski i Kamiński grywali w roli studenta; później Bensa w niej występował. By wiedzieć jak pojęte i jak oddane było nauczycielstwo, dosyć wymienić te imiona. Teraz p. Dawison wziął tę rolę na siebie. Przyznajemy, że lepiej grał, niż my się spodziewaliśmy, ale własnej natury zwyciężyć nie podobna. Jak po stopniach termometru ciepło, tak po śmiechu poznasz oświatę każdego. Student w tej sztuce (to uosobnienie rozumu i ducha czasu) wpadał w śmiech pusty, a drobne niewyraźne rysy twarzy zrobiły go śmiechkiem i jakimś karłowatym chorowitym nauczycielem ludu. Nie obwiniamy p. Dawisona, ale owszem dziękujemy mu, iż wystąpił w tej roli, wiedząc zapewne, iż jej zupełnie nie podoba. Zrobił nam przysługę, bo inaczej nie moglibyśmy widzieć tej sztuki.

Na pochwałę p. Nowakowskiego musimy jeszcze wspomnieć, iż w ostatniem przedstawieniu »Szlanka wody« porzucił dawniejszą przesadę i zupełnie nam się innym wydał. Tylko wscenie, gdzie Masham podaje szklanę wody, trochę zanadto sobie pozwolił. Gra p. Starzewskiej w początkowych aktach jak na młodą lekkomyślną królowę trochę za ciężka, w czwartym i piątym akcie była wyborna, niezrównana.

D.....

a mianowicie: do Chocima, Mohylewa, Kamionki, Żwańca, Raszkowa i Benderu.

Zaćmienie słońca dnia 8. lipca r. b. we Lwowie uważane.

Dr. Kunzek, profesor fizyki i matematyki stosowanej przy uniwersytecie lwowskim, który w towarzystwie kilku innych profesorów uniwersytetu, mając z sobą wszelkie narzędzia do dokładnej obserwacji zaćmienia słońca, udał się na sam szczyt góry piaskowej (wysokiego zamku), udzielił Redakcyi następującego zdania sprawy:

WIADOMOSCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

Lwów, dnia 8. lipca. (Jarmark na wełnę.) Do dzisiejszego wieczora było na naszym jarmarku ogółem do 1150 cetnarów wełny; z tej liczby 850 cetn. w szopach miejskich a 300 cetn. po składach prywatnych. Z szop zakupiono wszystko, tak iż nie zostało jak tylko 75 cetnarów, które zapewne kupca znajdują. I owe 300 cetnarów w składach prywatnych są już także w drugiej ręce i jeszcze przed jarmarkiem były zakupione. Ceny trzymały się przez cały czas jarmarku w jednej równi; w porównaniu z przeszłym rokiem, gatunki wcale cienkie uzyskały nieco niższą cenę, zaś średnio-cienką wełnę płacono nieco wyżej, przyczem powtarzamy, iż dobre wymycie wełny i obejście się z nią wiele znaczyło. Nowych dowozów podobno że już nie będzie, a tak tegoroczny jarmark można z dniem dzisiejszym za ukończony uważać.

Z 70 tryków na wystawie owiec będących, sprzedano tylko 14, a resztę właściciele nazad odsyłają.

(Z koresp. prywat.)

Zaleszczyki, dnia 4. lipca. Oto jest wykaz spławu Dniestrem pod Zaleszczykami w czerwcu r. b.: W 29 partyjach wysłano w przeciągu miesiąca: 12 galarów i 52 tratw, a statki te mieściły w sobie ogółem: 5163 sztuk drzewa miękkiego na budulec, 26,215 tarcic, 223,000 dranic, 869 bali, 924,000 gatów i 142 korcy żyta. Ten materyjał drzewny pochodzi z państwa kałużkiego, z Wełdziża, ze Skolego, z Bohorodczan i z Bukowiny, — zaś żyto z Zaleszczyk. Przeznaczony jest do Rosyi,

»Niestety! niepogoda była tak bardzo na przeszkodzie, że niepodobna mi było uczynić dokładnej obserwacji, a nawet nie mogłem oznaczyć dokładnie początku i końca zaćmienia *całkiego* (totale). Atoli zawsze, widowisko to uważane z wierzchołka góry piaskowej, zład horyzont do koła jest odsloniony, było bardzo okazałe: albowiem zdala już można było dostrzedz, jak cień łukowy księżycy szybko od południowo-zachodniej strony pomykał, i nagle w ciemności nas pogrążył. Same zaś miasto przedstawiało się nam tylko w bardzo słabym i właściwym posępnym świetle; tu i owdzie ujrzelismy w oknach pozapalane świece, i dochodziły nas krzyki zdziwionego ludu. Z nasunięcia się najmocniejszego cienia wnosząc, (a więc z niezupełną dokładnością), początek zaćmienia *całkiego* przypadł o godzinie 7mej i minucie 25, a trwanie jego było przez trzy minuty i 10 sekund. Ku końcu *całkiego* zaćmienia, dał się widzieć od poziomu ku stronie południowo-zachodniej łuk jasny, który coraz szerszej i widniej się rozciągał; a nawet sprzeczność światła tego łuku z ciemnym tłem całego nieba sprawiła, iż wszystkie obecne osoby mniemały, że niebo od strony południowo-zachodniej ze wszystkiemi się wypogadza, i że wkrótce piękną pogodę ujrzymy. Przybywanie światła wydawało się daleko prędzsz, niż było jego ubywanie przed nastaniem zaćmienia, co łatwo wytłumaczyć z tego, iż nasza żrenica podczas zaćmienia bardzo się rozszerzyła. W stanie barometru i termometru nie dostrzegłem najmniejszej zmiany. — Innych obserwacji nie podobna mi było skutecznieć.«

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ncr. 28. Rozmaitości.)

Redaktor J. N. Kamiński. — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattera.

(Drukiem Piotra Pillera we Lwowie.)

(Dod. Nad.)

Dla łubowników koni.

W Smolance dobrach JW. Michała hrabiego Baworowskiego dwie mile od cyrkularnego miasta Tarnopola jest całe stado do sprzedania, składające się z dwóchset klacz rodzajnych, między którymi polowa z łoszętami nadzwyczajnej piękności, i wszystkie 200 klacz tej wiosny odstanowione z dwudziesto ogierami wielkiej szlachetności i wartości, które nieszczęśliwym wypadkiem dnia 20. czerwca 1842 r. spalone zostały; młodzież od roku do pięciu lat na ogiery stadnie, wierzchowe lub powozowe, pochodząca z tych 20 spalonych ogierów, z których niektóre arabskie, każdy po 1500 i 1300 czerwonych złotych przed kilką laty nabyte były; inne oryginalne angielskie, a jeden był prawdziwego już nie istniejącego polskiego zawodu. — To stado od dawna w kraju i zagranicą już sławne, uszlachetnione jeszcze od lat kilku przez nabycie rasowych klacz i tak kosztownych ogierów, między którymi sławny Farrasz, który też spalony, był ideał konia, coś nadzwyczajnego i jeszcze niewidzianego. — Życzący sobie nabyć jakowe konie z tego stada lub całkowite stado, zechce się udać do Smolanki, gdzie w każdym momencie konie jakie sobie kto wybierze, sprzedane będą za bardzo umiarkowaną cenę; część klacz będzie też na jarmarku Śtój Anny w Tarnopolu, bo właściciel zniechęcony stratą, która za żadną summę pieniężną porównana być nie może, nie mając stajen które po większej części popalily się, życzyłby sobie jak najprędzej wszystkich koni zbyć się. — Po sławnych ogierach arabskich Farraszu i Maktabacie pozostało jeszcze ogierów pięć, cztery i trzyletnich 32, oprócz tych po Farraszu ogierki dwuletnie, roczniaki, łoszęta tegoroczne i klacze z nim tego roku stanowione, których nabywca wiele sobie obiecywać może.

Für Pferde-Liebhaber.

In Smolanka zwei Meilen von der Kreisstadt Tarnopol entfernten Gütern ist das ganze Gestüt des Herrn Michael Grafen Baworowski, welches aus 200 Mutterstutten besteht, und von denen noch eine Hälfte sammt Follen einer ausgezeichneten Schönheit, alle hingegen in diesem Frühjahr von 20 Hengsten von der edelsten Herkunft und des größten Werthes, welche durch einen unglücklichen Zufall am 20ten Juni 1842 verbrannten, belegt; — Die Jungen von 1 bis 5 Jahren zu Hengsten, Mutterstutten, Reit- und Zugpferden geeignet, welche von jenen verbrannten 20 Hengsten, unter denen einige echte Araber zu 1500 auch 1300 Dukaten vor etlichen Jahren gekauft, andere Englische und einer aus einer nicht mehr vorhandenen polnischen Race abstammen, zu verkaufen. Dieses seit vielen Jahren im Inn- und Auslande höchst berühmte Gestüt, wurde noch dazu seit einigen Jahren veredelt durch Ankauf ausgezeichneter Mutterstutten und sehr theurer Hengste, worunter der berühmte Farrasz das Ideal eines Pferdes, etwas Außerordentliches und noch nicht Gesehenes, auch verbrannte. — Die Kauflustigen welche entweder einzeln oder das ganze Gestüt zu kaufen wünschen, wollen sich nach Smolanka begeben, wo zu jeder Zeit die aus diesem Gestüt gewählten Pferde um einen sehr mäßigen Preis verkauft werden. — Ein Theil der Mutterstutten wird auch auf dem Tarnopoler St. Anna Jahrmarkt ausgestellt werden, indem der Eigenthümer durch so einen empfindlichen Verlust, der mit keiner Goldsumme zu vergleichen ist, mißvergnügt, das ganze Gestüt in möglichst kurzer Zeit zu verkaufen wünscht, da Ihm noch dazu an geräumigen Stallungen, welche größtentheils abgebrannt sind, mangelt. — Von den berühmten Arabischen Hengsten Farrasz und Maktabat sind 32 fünf, vier und dreijährige Hengste, dann von dem Farrasz sind noch zwey und einjährige junge Hengste, wie auch heutige Follen, und dann eben in diesem Jahre von ihm belegte Stutten, vorhanden, von denen der Käufer sich sehr viel ausgezeichnetes in der Zukunft zu besigen, mit voller Gewißheit, versprechen kann.

Jarmark na konie w Żurawnie dnia 8go sierpnia 1842.

Dominium Żurawno przypominając jarmarki na konie na **dniu 8go kwietnia i 8go sierpnia** każdego roku, zaprasza każdego, komu na tem zależeć będzie, do uczęszczania na te jarmarki, oraz oświadcza, iż o ułatwienie wszelkich potrzeb jarmarkowych, a właściwie

o zdrowe, tanie siano, owies i słomę

starać się będzie najusilniej.

Żurawno d. 1. lipca 1842.

Pferde-Markt in Żurawno am 8ten August 1842.

Indem das **Dominium Żurawno** die Pferdemarkte am 8ten April und 8ten August jedes Jahres, in Erinnerung bringt, werden alle respectiven Interessenten zum Besuch dieser Pferdemarkte mit dem Beifügen eingeladen, daß für alle Marktbedürfnisse, und vorzüglich für

wohlfeiles gesundes Heu, Haber und Stroh gesorgt werden wird.

Żurawno am 1. Juli 1842.